

udnytte sine Erhverv og de Hjælpekilder, Landet frembyder, saaledes at den afvænes fra at drive Erhverv paa den Maade, som Naturforholdene nødvendigt kræve. Derved vilde man undergrave dens egen Eksistens. Efter min fulde Overbevisning tjener det til den danske Stats Hæder, at den, muligvis med enkelte Fejlgreb, i Tidens Løb har kunnet fyldestgøre et saa ejendommeligt Formaal, som det er: paa en Gang at hæve Befolkningen til et højere kulturelt Standpunkt, og paa den anden Side bevare det i Erhvervsforholdene, som er nødvendigt for dens Eksistens, og at den har kunnet løse denne Opgave paa en saa tilfredsstillende Maade, som det vistnok intet andet Sted er sket. Efter de sagkyndiges Mening er denne Opgave i det store og hele bleven løst paa en tilfredsstillende Maade hos os. Den Virksomhed, som den danske Stat har udfoldet særlig for de aandelige Formaal, for Kirke- og Skolevæsenet i Grønland, har stadig været ledet paa den Maade, at der er draget Omsorg for ikke at gribe ind i den materielle Side af den grønlandske Befolkningens Levevilkaar. Det er fra dette Synspunkt, man har set Sagen baade — for at tale kun om, hvad det sidste Aarhundrede har bragt — under de Arbejder, som gik forud for den kongelige Resolution af 1844, og ved det Arbejde, Kommissionen af 1871 udførte, som nu efter at være delvis gennemført ad administrativ Vej og ved Finanslovsbevillinger finder sit Udtryk i en organisatorisk Lov, saaledes som den her er forelagt. At Lovforslaget gaar ud paa at udvide Rammerne for Fyldestgørelsen af de Formaal, det drejer sig om, er jo kun en naturlig Fordring, der maa stilles til en Lov, der skal bringe Standpunktet op til, hvad Tiden og Forholdene og Udviklingen i Grønland kræver, og det er ogsaa dette, som stadig har været forlangt af de sagkyndige danske, som have været deroppe; de have drevet paa en Udvikling i denne Retning, en Udvidelse af Rammerne for den hele Virksomhed, og dette er, saaledes som jeg kan dømme derom, fyldestgjort ved nærværende Lovforslag. Foruden en Mængde andre Bestemmelser lægger jeg særlig Vægt paa Bestemmelsen i § 6 om den fuldstændigere og fyldigere Organisation af Seminarierne i Godthaab, i § 9 om den fyldige Udvikling af det grønlandske Seminarium i København, og dernæst paa Paragrafferne i 4de Afsnit, som handle om den grønlandske Børneskole, dels om den almindelige og dels særlig om den Efterskole, som § 12 bebuder.

Som den højtærede Minister bemærkede, har et af Hovedformaalene i denne Udvidelse, Forbedring og Reform af Kirke- og Skolevæsenet i Grønland været det at skaffe Mulighed for en større Anvendelse af indfødte Præster og Lærere, og det maa siges i al Almindelighed at være et meget priseligt og rigtigt Formaal, idet, man kan gaa ud fra, at der bliver en lettere Forbindelse med Befolkningen, en rigere Virkning af en indfødte Præsts og Lærers Gerning i den Befolkning, udfra hvilken han er udgaaet, end naar det er en udsendt. Dette er altsaa i og for sig en god Bestræbelse. Til hvilket Tidspunkt og i hvilket Omfang denne Bestræbelse virkelig lader sig fyldestgøre, ja, det maa bero paa Forhold og Omstændigheder, hvorover ingen har nogen ubetinget Magt, og i den Henseende stiller ogsaa Lovforslaget Regeringen frit, saaledes at den kan naa Maalet gradvis og med smaa Skridt. Skadeligt vilde det jo kun være, dersom man ad denne Vej kunde tænke at drage for mange af de bedste Kræfter af den indfødte grønlandske Befolkning fra de materielle Erhverv over til at være en Slags Embedsaspiranter, der foretrække at faa en nogenlunde godt lønnet Stilling i Statens eller Kirkens Tjeneste fremfor at blive i de materielle Erhverv. Det vilde kunne være skadeligt for hele Befolkningens Udvikling, hvis alt for mange af de bedste Kræfter saaledes bleve dragne bort fra det ene til det andet Maal, men saa stærkt udvidede ere Rammerne jo ikke ved dette Lovforslag, at man behøver at frygte noget i den Retning. Og glædeligt kan det kun være, om det maatte vise sig, at der er et saadant Overskud af aandelig Kraft i den indfødte Befolkning, at den ved Siden af at bevare sine bedste Elementer for Erhvervsvirksomheden, tillige kan sende nogle gode og kvalificerede Elementer til Oplærelse og Uddannelse i den særlige Virksomhed, her er Tale om.

Jeg har søgt efter Lejlighed og saa meget Tiden har tilladt det, at gøre mig bekendt med Lovforslagets Enkeltheder. Jeg kan i dette Øjeblik ikke skønne, at der er noget, som trænger til Forandring, og jeg kan derfor ikke andet — nu i alt Fald — end anbefale Lovforslaget til hurtig Fremme, til Fremme uden Udvalg og saa vidt muligt uforandret.

S. Jensen: Naar jeg har forlangt Ordet for at anbefale det foreliggende Lovforslag, maa jeg paa Forhaand sige, at